

Aurretiko Txostena

HAP
Aloksotegi

HURBILKETA LABURRA

Alonsotegik 20,20 km² hartzen ditu. Herriaren eta industrien kokalekua Kadagua ibaiaren haranaren barrenean dago, Bilboko itsasadarrean urak isuri baino pixka bat lehenago, Zorrotzatik Balmasedaraino doan BI-636 errepidearen norabideari jarraituz, Sasiburu mendilerroaren (500 m), Ganekogorta (998 m) eta Pagasarri (673 m) mendien artean. Bere hegaletan hainbat erreka jaiotzen dira eta urak Kadagua ibaira isurtzen dituzte. Iparraldean Barakaldo (joan den mendeko 90eko hamarkadan bereizi ziren biak) eta Bilbo ditu mugakide; hegoaldean Arrankudiaga-Zollo eta Gueñes; ekialdean Arrigorriaga eta Bilbo, eta mendebaldean Gueñes.

Udalerria, Bilbo Metropolitarrako Eremu Funtzionalean dago, eta, zehazki, "Bilboko Hiri Eremu Integratua" deiturikoan, 1997ko LAGetan sortutako kontzeptua baita, 13 udalerrik osatutako hiri-eremua: Alonsotegi, Arrigorriaga, Barakaldo, Basauri, Bilbo, Derio, Erandio, Etxebarri, Galdakao, Getxo, Leioa, Loiu, Portugalete, Santurtzi, Sestao, Sondika, Trapagaran eta Zamudio. Tren-konexioa du, eta geltokia Irauregin, Bilbo Aldirietako gunearen barruan, Bilbo eta La Calzada lotzen dituen C-4 linean (FEVEren B-1 linea zaharra). Distantzia ertaineko zerbitzuak ere baditu.

2022an biztanleria (2.960 biztanle -1,447 gizon eta 1.513 emakume-) nahiko konstante mantendu da, 1996tik apenas jaitsi baita, eta hori guztia, biztanleria %7,1 murriztu zen (1996-2016 artean) azpiero batean (Ezkerraldea eta Meatzaldea). Biztanleria, funtsean, **bi biztanle-gunetan** banatzen da. Hiri-lurzoruan, Alonsotegin, ibaiaren eskuinaldean, eta Irauregin, honen ezkerrean. Lurzoru urbanizazinean hiru gunek txiki daude: Zamudio, Sasia eta Azordoia. Biztanleriaren piramidean ikus daitekeenez, zahartzea ingurukoena baino pixka bat txikiagoa da. **Ekonomiari dagokionez, udalerriko langabezia tasak ingurukoa gainditzen du, eta erretegi dagokionez, ezkerrearekin parekatzen da.**

Nola azaltzen da inguruan baino langabezia tasa handiagoa izatea?

Udal-lurzoru gehiena lurzoru urbanizazina da, balio handikoa, eta babes berezikotzat jotzen da. Bertan, nekazaritzako azalera erabilgarria 494 hektarea ingurura mugatzen da, erroldatutako 75 ustiategiatarako, eta behi-azienda nabarmentzen da (633 buru), ondoren ardiak (410 buru) eta ahuntzak (304 buru). Meategiak, elur-zuloak, aztarnategiak, antzinako kokalekuak, baserriak, hariztiak, pagadiak, larreak, basurdeak, orkatzak eta abar ere badaude. Azordoia landa-guneak ia 11 hektarea hartzen ditu.

Iturri ofizialen arabera (UDALPLAN), 278 etxebizitza inguru egin behar dira hiri-lurzoru finkatugabearen eta urbanizagarrian. Jarduera ekonomikoetarako lurzoruari dagokionez, ia 8 hektarea daude garatzeke.

Galdetzekoa da ea adierazitako etxebizitzaren kopurua xurgatuko den, eta zer etxebizitza mota izango litzatekeen erakargarriena.

Era berean, jarduera ekonomikoak ezartzeko lurzoruen beharra galdetu behar dugu, jarduera horiek industrialak edo zerbitzuetakoak izan.

GAUR EGUN INDARREAN DAGOEN PLANGINTZA OROKORRA ETA HURA BERRIKUSTEKO BEHARRA

Gaur egun, **1997ko uztailaren 30ean behin betiko onartutako** eta uztailaren 16ko **444/1998 Foru Aginduaren** bidez, 1998ko urriaren 6ko Bizkaiko Aldizkari Ofizialean, 191 zenbakian, argitaratutako **Plangintzarako Arau Subsidiarioak** ditu Alonsotegik. 12 aldaketa erregistratu dira, horietako bi behin betiko onartu gabe.

Plangintzan 4 egitaritze-unitate erregistratu ditu, 12 azpikategoriatan amaitzen direnak. Gainera, bi plan berezi ere baditu: Barrankako Barne Erreformako Plan Berezia eta Pertxetakoa. Biak aztertzen dira bideragarri egin ahal izateko. Uholde-arriskuari buruzko hausnarketa ere egin behar

da; izan ere, **Kadagua ibaiaren ertzetan, hiri-eremuak udalerrriak aurre egin behar dion arazo handienetako bat baitu: uholde-arriskua.** Udalerrian Arrisku Potentzial Esanguratsuko bi Eremu identifikatzen dira.

Indarrean dauden Arau Subsidiarioak indarrean sartu zirenetik 25 urte baino gehiago igaro dira. Denbora horretan, plangintza hori egiteko oinarri izan zen errealtate ekonomikoa eta soziala aldatzeaz gain, lurraldearen antolamenduko eta hirigintzako politiken erreferentziazko esparru juridikoa ere aldatu da. Erreferentzia-esparru hori erabakigarria da plan orokor baten konfigurazio formalean ez ezik, eduki substantiboan ere. **Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legeak helburu orokorren egitura berria eratu du udal-plan orokorretarako:**

1. Udalerrriaren ingurumen-jasangarritasuna hobetzea.
2. Lurzoruaren berezko baliabide naturalak babestea.
3. Lurzoruaren okupazio iraunkorra, lurzorua birgaitzea eta berrerabiltzea aurreikusten duena.
4. Birgaitzearen bidezko eraikuntza jasangarria, eraikitako ondarea berroneratzeari lehentasuna emanez.
5. Mugikortasun iraunkorra, ibilgailu motordunen erabilera behartua eta beharrezkoa ez dena murriztera bideratua.

Era berean, **2019ko Euskadiko Lurralde Antolamenduaren Gidalerro berriek** bete beharreko indikazio ugari zehazten dituzte hirigintza-plangintzarako, eta horiek erregistro-aldaketa bat dakarte, zeina **testuinguruaren azterketa batean oinarritzen den, bai lurralde-plangintzari dagokionez, bai kokapen sozioekonomikoari eta lurraldeari dagokionez.** Lurraldeari dagokionez, orografia gorabeheratsua, eta biztanleria dentsitate altukoa du, batez ere kantauriar isurialdean; **biztanleriaren geldialdiaren eta zahartzearen prebisioak, eta horrek mendekotasun-tasa ekar litzakeen handitzeak ere aurreikusten dira; industria hirugarren sektoreratzeak eta energia berriztagarrien tasa handitzeko beharrak I+Dn inbertsio handiagoa egitea eskatuko du. Testuinguru horretan, gainera, klima-aldaketaren erronka ere aurkezten da.**

Ildo horretan, **lurralde-estrategia berriaren oinarriak bat datoz Nazio Batuen Batzar Nagusiak onartutako "Garapen Iraunkorrerako 2030 Agendan",** Garapen Iraunkorreko 17 Helburuetan (GIH) eta Quiton onartutako "Hiri Agenda Berria (HABITAT III)" identifikatutako lurralde-erronkekin, bai eta Europar Batasunaren 2020 Lurralde Agendan identifikatutakoekin ere. Amsterdamgo Ituna ", **lurralde bat edo lurralde-antolamenduko politika bat proiektatuz, lurralde-estrategia jasangarria, inklusiboa, bizia, adimentsua, orekatua, elkarri lotua eta parte-hartzailea izateko ikuspegia** duena. Hirigintza-plangintzan, funtsean, honako hauek aipatzen dira:

1. Ingurune fisikoaren antolamendua, LAGek ingurune fisikoaren elementu eta prozesuei eta jardueren kontrolari buruz ezarritakoa hartu behar duena.
2. Azpiegitura berdea eta ekosistemen zerbitzuen balioa ingurune fisikoaren antolamenduan sartzea.
3. Hiri-berroneratzearen arloan.
4. Hiri-hazkundearen perimetro maximoa mugatzeari dagokionez.
5. Jarduera ekonomikoetarako eta merkataritza-ekipamenduetarako erabiltzen diren lurzoruen gainean.
6. Bizitegi-kuantifikazio handienari dagokionez.
7. Udalerri mugakideen plangintzak bateragarri egiteari buruz.
8. Uraren eta energiaren arloan.
9. Ekonomia zirkularraren arloan: hondakinen kudeaketa, eta lurzorua baliabide gisa.
10. Lurraldean eragina duten zeharkako gaiei dagokionez: irisgarritasun unibertuala, genero-ikuspegia, klima-aldaketa, osasuna, euskara eta lurralde-erlazioa.

Jakina, aipatzekoa da Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitzako sailburuaren agindu bidez onartutako **Euskadiko Hiri Agenda - Bultzatu 2050.** Agenda horretatik **8 lehentasun estrategiko erartortzen dira, 31 esku-hartze ardatzen eta 105 jardun-ildoren arabera egituratuta.** Lehentasun horiekin batera, 5 zeharkako dimentsio daude, agendaren maila anitzeko gobernantzarekin, genero-ikuspegiarekin, jardueren integritasunarekin, lurraldearekiko ikuspegiarekin eta jarraipenaren eta ebaluazioaren aldeko apustuarekin lotuak.

Zure ustez, erreferentziako esparru batzuek modu negatiboan jokatzen dute Alonsotegiarekiko?

Azkenik, nahitaez aipatu behar da Bilbo Metropolitarrako Eremu Funtzionalaren Lurralde Plan Partzialaren berrikuspenaren dokumentua, hasierako onespena duena, eta honako hau onartu behar da:

INGURUNE FISIKOAREN ANTOLAMENDUA ETA AZPIEGITURA BERDEA.

- **Pagasarriko metropoli-parkea** (2008ko ekainaren 18an behin betiko onartutako Plan Berezia).
- **Kadaguako ibai-parkea**, izen bereko ibaiaren ibilguaren inguruan, eremu funtzionalaren hegoaldearen eta Irauregiko hirigunearen artean.
- Aisialdirako eremuak: **Urrearen iturria, Pagasarriko elur-zuloak eta Taryngo iturria.**
- Korridore ekologikoak. **C.E.06 Ganekogorta – Meaztegi – Barbadun. C.E.05 Ganekogorta – Gorbeia – Aiara korridore ekologikoa Tobas-Akirtza Ibai Nagusiaren natura-intereseko eremuarekin eta Meatze Eremuko Biotopoa Armañongo Parke Naturalarekin lotzen duen korridorearekin lotzen du.**
- **Azpiegitura berdearen eta azpiegitura grisaren gainjarritako baldintzatzaileen elkarreraginaren ondoriozko eraginak.** Gatazka-arloak: A.C.16 BI-636. Sare egituratzailearen bidea. FEVEren trenbide-azpiegitura. Herrigunea.
- **Arrisku naturalen eta klima-aldaketaren baldintzatzaile gainjarrien ondoriozko afekzioak:** uholde-arriskua duten eremuak, higadura-arriskua duten eremuak edo baso-suteak.

LANDA-HABITATA.

Bizkaiko Landaguneen Inbentarioarekin bat etorritik, **Azordoiagako kokalekua** baino ez da landagunetzat hartzen. Izan ere, 9 baserri daude elkarren oso hurbil, biak biltzen dituen espazio publikoa osatzen duen bide baten inguruan (Arau Subsidiarioek 3 proposatzen zituzten).

BIZITEGI-KOKALEKUEN ETA JARDUERA EKONOMIKOEN EREDUA.

- Bizitegi-kuantifikazioa. 8 urterako ereduko etxebizitzaren beharra:
  - **Alonsotegiko 8 urterako ereduaren bizitegi-erakundeak 169 etxebizitzakoa da.**
  - **UDALPLANen arabera, 295 etxebizitzakoa da, eta LAGak aplikatzearen ondoriozko gehieneko bizitegi-ahalmena gainditzen du.**
  - **Alonsotegik bere udaleko hirigintza-plangintzan zehaztu behar du babes publikoko araubideren bati atxikitako etxebizitzak egiteko kalifikatutako lursailen erreserba. Erreserba horrek, gutxienez, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko 2/2006 Legearen 80. eta 82. artikuluetan deskribatutako estandarrak eta zenbatekoak hartuko ditu kontuan.**
- Merkataritza Establezimendu Handien Lurralde Antolamenduari buruzko ekainaren 27ko 10/2019 Legearen arabera, Alonsotegi C kategorian dago.
- **LPPn gogorarazten da Jarduera Ekonomikoetarako Lurzorua Sortzeko eta Saltoki Handiak Antolatzeko LAParen 19. artikuluaen arabera, Alonsotegi lehentasunezko interesa duten udalerriekin artean dagoela lehentasunezko kokapena lortzeko, eta, ezker aldeko gainerako udalerriekin batera, industria-birmoldaketarako eremuak ekonomia suspertzeko eta hirigintzaren aldetik berronertzeko pizgarri-eremu bat osatzen dutela.**

- **Berrikusi den LPParen proposamenari eutsi zaio, eta Montealegren sustapen publikoko jarduera ekonomikoetarako 20 ha-ko lurzoru urbanizagarriko eremu bat sailkatuko da.**

MUGIKORTASUNA ETA GARRAIO-AZPIEGITURAK.

- Oinezkoen eta bizikleten irisgarritasuneko metropoli-sareko ekintzek eragindako afekzioak, administrazio eskudunen aurreikuspenen arabera:

- **Zorrotatik (Bilbo), Kadaguako haranetik Arbuioraino Arterial sarea (nagusia eta bigarren mailakoa) garatzeko dauden tarreak egitea.**

- Trenbide-sareko ekintzek eragindako afekzioak. Administrazio eskudunen aurreikuspenak:

- **Metroaren L4 linea berria, Abando eta Rekalde Irala lotuko dituen, lurpean dauden azpiegiturak aprobetxatuz, eta Zorrotza eta Irauregirako luzapena (aztertzen ari den tratua).**

BALIABIDEEN KUDEAKETA.

LPPak honako jarduera hau aurreikusten du: Ordunte sistema berritzea. Ordunte-Sollano sisteman gauzatzeko lehenengo ekimena lbarrako ponpaketa egokitzea izango da. Instalazio berriak eta dagokion bultzadak 1.000 l/s-rainoko aprobetxamendua ahalbidetuko dute.

OSASUNA

Akustikaren arloan, **plangintzan sartu beharreko baldintza hauek bete beharko dira:** Zortasun Akustikoko Eremuak eta bibrazioen ondoriozko afekzioak, 213/2012 Dekretuaren arabera, azpiegitura hauei dagokienez: TRENBIDEA: Renfe (zabalera metrikoa); BIDEAK: BI-636, BI-3651. Osasunari buruzko beste neurri batzuk hauek dira:

- G zonak: Intereseko naturguneak mugatzeko proposamena: edo Ganekogorta edo Pagasarri mendia
- Fauna mehatxatua babestea. Hegaztiak linea elektrikoetatik babesteko eremuak: edo Babes-eremuaren sektorea: Artigas-Ganekogorta.

PLANGINTZAK BATERAGARRI EGITEA

- Bilbo, Arrankudiaga, Ugao-Miraballes eta Arrigorriagarekin bateragarri egitea Pagasarriko metropoli-parkean.

Laburbilduz, **Alonsotegik udaleko hirigintza-plangintza berri bat behar du:**

1. **Udalerriko ingurumen-balioak eta ondare historikoaren balioak behar bezala zaintzea lortzea, hirigintzaren eta ingurumen-babesaren arloan indarrean dagoen araudiarekin bat datorren hiri-antolamendu eta landa-ingurunearen antolamendu berri baten bidez.**
2. **Eremu jakin batzuetan egungo plangintzaren antolamendua egokitzea, horrek zaildu egiten baitu lurraldearen gaitasuna biztanleriaren eskaera berriei erantzuteko.**
3. **Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legea egokitzea**, urriaren 2ko 2/2014 Legearen onarpenean xedatzen den bezala. Lege horrek plangintzaren egokitzapena egitera behartzen du.
4. **Obnartutako Udalaz gaindiko lurralde-antolamenduko tresna berrietara egokitzea**, hala nola Bilbo Metropolitarrako Eremu Funtzionalaren Lurralde Plan Partziala, edota Lurralde Plan Sektorialak, udal-plangintza berriz aztertzea eta eguneratzea behartzen dutenak.

Positibotzat jo al daiteke Lurralde Plan Partzialetik eratorritako proiektzioa? Alonsotegik ba al du hiri-eredu integratua bere gain hartzeko gaitasunik?

ORDUAN, NOLAKO PLANA BEHAR DU ALONSOTEGIK?

Planteatzen diren hiri-eskaera berrietara erraz eta arin egokitu daitekeen esparru berri bat behar da, urte gutxitan berrikuspen orokorrak egin beharrik gabe. Plangintza berriak jarrera aldatu beharko du, eta gizarte modernoaren dinamismoak eragindako eskaera berriak bultzatu eta ahalbidetu beharko ditu. Honako ezaugarri hauekin:

- Hiri-arazoan ziurgabetasun-esparruaz jabetzea, baita arazo horiei erantzuteko joera, lehenetasun eta moduez ere.
- Errealitatea eta esperientzia historikoak interpretatzea, kontuan hartuta esperientzia aurrerapenaren bermea dela.
- Bultzada teoriko sortzailea eta plangintzarako borondatea izateak kezkatzen du.
- Elkartasunaren printzipioa gizarte-, ekonomia- eta lurralde-oreka lortzeko helburu gisa islatzea, norbanakoen edo egoeraren araberrako interesen ginetik.
- Modu argi eta interpretaerrazean adieraztea.
- Praktikara eramane ahal izatea eta, ondorioz, kudeaketarako prestatzea, aurreikus daitezkeen inguruabarretan.
- Prest egotea azkar garatu eta gauzatzeko, eta planteatutako helburuak lortzeko funtsezkoak diren jarduera estrategikoak abian jartzeko.

Gogoeta horiek oinarri hartuta, Alonsotegirako egin nahi den Plan Orokorrak honako ezaugarri hauek ditu:

- **Plan integral bat**, udalerriararen garapen ekonomiko, sozial eta kulturalari buruz ere hausnartuko duena, eta ez soilik hirigintzari dagozkion elementuei buruz (lurzoruen kalifikazioa, etxebizitzaren eraikuntza, ekipamenduak, sistema orokorrak, etab.)
- **Plan orekatu bat**, epe labur, ertain eta luzerako proposamenen artean. Plan Orokorra denboran zehar egokitu ahal izango da, helburu orokorrak ahaztu gabe.
- **Plan iraunkorra**, lurraldeko baliabide endogenoak indartuko dituena. Beharrezkoa da, baina ez nahikoa, udal-lurraldeko baliabide naturalak babestea ingurumen- edo paisaia-balioagatik, lehiakortasun ekonomikoa kaltetu dezaketene hirigintza-itxaropenak ezabatuz. Eta ildo horretatik, udalerriko espazio ireki handiak kontserbatzea, babestea eta handitzea, bai aisiialdirako metropoli-arrazoiengatik, edota baita arrazoi ekologiko eta ekonomiko hutsengatik.
- **Plan irekia eta malgua**. Plan hau prozesu dialektiko gisa ulertu behar da, hiribilduak bere historiaren bilakaeraren une jakin batean bere buruari ematen dizkion konponbideen eta herriaren beharren artean, eta, gainera, Planaren kudeaketa eta betearazpena etengabeko ebaluazio-prozesu baten mende jartzea ahalbidetzen duena, plana indarrean jartzen den unetik.
- **Partaidetza-plana**. Plana herritarren parte-hartze prozesu zabal baten emaitza gisa ulertzea, Alonsotegiko bizilagunak bere lurraldearen eraldaketan inplikatu dituen.
- **Plan errealista eta kudeagarria**. Kudeaketaren garrantzia hain da handia, ezen plangintza bat proiektu huts eta amaitu gabea bihur baitaiteke. Eta kudeaketa ez da hasten plangintza amaitzen denean. Kudeaketak hirigintza-jarduera definitzen duen prozesu zabal guztia hartzen du, eta indarrean dagoen plangintza orokorra berrikustea erabakitzen denetik hura aplikatu eta garatzeko azken ekintzara arte luzatzen da, behin onartzeko legezko izapideak gaitu ondoren. Irizpide hauek proposatzen dira:

- a. Udalerriararen garapenetik eta mantentzetik eratorritako kargen eta onuren banaketa proportzionala bilatzea.

- b. Erkidegoak udalerriaren hazkundera sortutako onuretan parte har dezan bermatzea, lurzorua onare publiko garrantzitsua sortuz, epe ertain eta luzera.
- c. Mantendutako inbertsio publikoa bermatzea, Erkidegoko zuzkiduren politika iraunkorra garatzeko, termino eta epe errealistetan. Eta hirigintza-ekimen guztien bideragarritasun ekonomikoa eta finantzarioa ziurtatzea, ekimen horiek publikoak zein pribatuak izan.
- d. Administrazio publiko guztiek udalerriaren gainean egiten duten hirigintza esku-hartzea koordinatzea.